

Kyrkogemenskap och homosexualitet, SB
Att läsa Bibeln som litteratur (K), SB
En förskräcklig villfarelse! (K), SB
Vi tror och lär: Om lagen och dess uppgift

[\[Register\]](#) [\[Årgångar\]](#) [\[Föregående nr\]](#) [\[Nästa nr\]](#)

Kyrkogemenskap och homosexualitet

Kvinnopräststriden inom Svenska kyrkan tycks avlösas av en ny uppslitande strid, nämligen om homosexuella förhållanden kan välsignas av kyrkan eller inte. En ny lagstiftning ger homosexuella rätt att registrera partnerskap. Härigenom har homosexualitet officiellt erkänts som en av samhället accepterad livsstil. I Göteborgs stift har några präster och lekmän förklarat att de inte betraktar stiftets biskop som sin, eftersom han ställt sig positiv till välsignelse av homosexuella par.

Flera har antytt att om kyrkan välsignar homosexuella är gränsen nådd för vad man kan uthärda i en avfällig kyrka. Men vi får väl se. Det fanns de som sade så också inför beslutet om kvinnliga präster. De flesta av dem är fortfarande kvar i kyrkan.

Homosexualitet har efter syndafallet alltid funnits, men har i regel betraktats som något mer eller mindre onormalt, en slags sexuell perversion. Det har länge diskuterats om homosexuell läggning är en produkt av arv eller miljö, dvs. om den är medfödd eller inlärd. Men det har, vad vi vet, hittills inte kunnat bevisas att någon är född homosexuell.

Anledningarna till att man blir homosexuell kan vara många – alltifrån olika former av självvald tillvänjning till olyckliga uppväxtförhållanden, ensamhet, besvikelser i kontakter med det motsatta könet eller att man som barn utsatts för sexuellt utnyttjande och för svåra övergrepp. En bidragande orsak torde också vara den förvirring som råder

i samhället om manligt och kvinnligt.

Bibeln talar i klara ordalag om homosexualitet som en synd, inte som en sjukdom. Gamla testamentet säger: *Du skall inte ligga hos en man som man ligger hos en kvinna. Det är en styggelse* (3 Mos. 18:22). I Nya testamentet beskriver aposteln Paulus sexuella perversiteter i den ogudaktiga världen så här: *Kvinnorna bytte bort det naturliga umgänget mot ett onaturligt. På samma sätt gjorde männen. De övergav det naturliga umgänget med kvinnorna och upptändes av begär till varandra* (Rom. 1:26, 27).

Mot bakgrund av Bibelns fördömande av homosexuella handlingar frågar vi oss: Kan en homosexuell vara kristen och medlem i en rättrogen kyrka?

Svaret är att en homosexuell läggning i sig inte utesluter någon från kyrkan. Alla syndare som vill omvända sig är välkomna in i Guds rike, som är ett rike med hel och full förlåtelse för alla slag av synder. Men homosexuella kan aldrig få Guds och kyrkans välsignelse att *utöva* denna sin läggning, lika lite som en heterosexuell kan få Guds välsignelse att begå äktenskapsbrott. Båda behöver de Guds förlåtelse för sina sexuella synder och Guds hjälp att behärska sina drifter.

Obotfärdiga homosexuella vill gärna ha kyrkans välsignelse som ett godkännande av sin homosexuella livsstil. Däri är de lika alla andra obotfärdiga som inte vill ångra sig och leva efter Guds bud. De som försvarar sin synd anklagar alltid kyrkan för att vara dömande. Det är ett kännetecken på deras obotfärdighet. Men för botfärdiga homosexuella som plågas av sin läggning och vill ha hjälp mot den skall kyrkans dörr alltid vara öppen.

Homosexualiteten var mycket vanlig i den hellenistiska världen där kristendomens först spreds. Det fanns säkerligen också en del homosexuella som blev kristna och fick erfara att evangelium verkligen är en Guds kraft både till frälsning och till ett nytt liv. De blev måhända inte av med sin homosexuella läggning med en gång, kanske inte

under hela livet, men de fick kraft att stå emot i förvissning om att homosexualitet inte var Guds mening med sexualdriften. Den var avsedd att få sitt utlopp i äktenskapet mellan man och kvinna.

Kyrkan bör i sin själavård ha särskild omsorg om homosexuella som har kommit till tro och tänka på att dessa, så länge de har kvar sin läggning, inte har samma möjlighet som de heterosexuella att ta sin tillflykt till äktenskapet som botemedel mot otuktssynder (1 Kor. 7:9). De har en börda att bära och vi skall bära varandras bördor (Gal. 6:2). Men framför allt måste de få höra att också för deras synder dog Kristus på korset och att de är omslutna av Guds nåd.

Vad som är värre än sexuella synder och avvikelser av olika slag, är andliga avvikelser och äktenskapsbrott på kyrkogemenskapens område. Gud förbjuder klart och tydligt all kyrklig gemenskap med falsk lära och med dem som tolererar sådan i kyrkan (Matt. 7:15, Rom. 16:17).

Man måste fråga sig varför de inom Svenska kyrkan som nu förfasar sig över att kyrkan likt världen börjar acceptera homosexuell samlevnad inte för länge sedan har lämnat kyrkan. Svenska kyrkan har sedan lång tid tillbaka tillåtit sina präster att i stor utsträckning både förkunna och leva i strid mot Guds Ord och bud, inte minst på sjätte budets område. Att man börjar tolerera homosexuell samlevnad är i det perspektivet inget att förvåna sig över.

S. Bergman

Kommentaren

[[Lutheranen 1/1996](#)]

Att läsa Bibeln som litteratur

Lars Gustafsson, känd författare och professor, skrev den 22 februari en understreckare i Svenska Dagbladet om Bibeln tolkad som litterär text. Han pekar på att flera forskare börjat behandla Bibeln som litteratur och finner

detta sätt att tolka Bibeln mycket tilltalande.

Länge har man kunnat studera Bibeln på två sätt, säger Gustafsson. Det ena sättet är det fundamentalistiska, som ”utgår från föreställningen om en perfekt och i princip motsägelsefri text”. Den har Gustafsson inget till övers för: ”Bokstavstroheten är ju en gång för alla en omöjlig position”

Mycket bättre, menar Gustafsson, är det andra sättet att studera Bibeln på, det som den tyska bibelkritiken med Wellhausen i spetsen kom med i slutet av förra århundradet och som lärde oss att se att Bibeln inte är någon sammanhängande bok utan återspeglar många olika föreställningsvärldar som ”kan växla lika radikalt som mellan en religion och en annan”.

Vad som nu i slutet av vårt århundrade börjar växa fram ”är en tredje, och ytterst stimulerande intellektuell strategi: ett studium som utan teologiska slutledningar eller avsikter behandlar Bibeln som litteratur, med andra ord utan att ta ställning till Gud som en realitet utanför texten”. Man kan läsa den som en litterär berättelse med huvud- och bipersoner som undergår förändringar, utvecklas och mognar. Det gäller även Gud som under berättelsens gång ”utvecklas och förändras minst lika mycket som Lear eller Hamlet”.

Gustafssons analys av utvecklingen på bibelsynens område är intressant och rymmer ett visst mått av sanning. Allt fler börjar läsa Bibeln just som tankeväckande poesi och litteratur som man kan tolka som man själv vill.

Att se på Bibeln som Guds ord har varit den dominerande synen ända fram till vårt århundrade. Att säga att Bibeln är Guds ord är – om man är konsekvent – detsamma som att säga att det som den säger är sant. Ty Gud kan inte ljuga. Men denna kyrkans gamla syn kallas i dag föraktfullt för fundamentalism.

Bibelkritiken ville läsa Bibeln på ett förutsättningslöst sätt. Likväl utgick man från en förutsättning: att Bibeln

tillkommit som vilken annan bok som helst utan övernaturligt bistånd. Bibelkritiken gick hand i hand med den s.k. liberala teologin som ville frigöra sig från tvånget att betrakta hela Bibeln som gudomligt given sanning och grundval för snäva dogmer.

Både bibelkritiken och liberalteologin har hårt angripit läran om verbalinspirationen. Man förstod att om man kunde kullkasta tron på att Guds Ande har ingivit människor tankar och ord som fästs på pränt i heliga skrifter, så ryckte man undan grundvalen för Bibelns gamla auktoritet. Härigenom slapp man också tvånget att alltid försvara alla textställen och försöka få Bibeln att "gå ihop". Bibelkritiken och liberalteologin är nämligen övertygade om att Bibelns texter inte ger uttryck för en enhetlig och sammanhängande lära, utan består av inflytelser från en rad olika föreställningsvärldar och andra religioner.

Bibelkritikens och liberalteologins syn på Skriften har i dag så gott som fullständigt segrat i de större kyrkorna. Alla tar avstånd från fundamentalism. Alla varnar för att läsa Bibeln "bokstavligt" dvs. tro att dess innehåll är sant i vanlig mening. Mot bakgrund av bibelkritikens "vetenskapliga" forskning och kritiskt jämförande textanalyser så menar man sig numera veta att det gamla sättet att läsa Bibeln är, som Gustafsson säger, "en omöjlig position". Bibelkritiken börjar bli ett passerat stadium. Den har, så att säga, gjort sitt. Man kan nu nalkas Bibeln på annat mer lättillgängligt och avspänt sätt, nämligen genom att läsa den som litteratur, som Iliaden och Odysseen eller gamla mytologiska berättelser, vilka kan vara stimulerande och tankeväckande, utan att man fördenskull behöver tro på dem.

Skall det litterära greppet bli det nya sättet att studera Bibeln? Djävulen är oerhört skicklig, när det gäller hålla människor borta från Guds Ord. Om de ändå läser eller hör det, så försöker han alltid att neutralisera och oskadliggöra dess frälsande sanningar.

Men Bibeln är Ordet som inte kan dö. Guds Ord kommer alltid att finnas kvar. Jesus sade: *Himmel och jord skall*

förgås, men mina ord skall aldrig förgås (Matt. 24:35).

Låt oss inte glömma att på vilket sätt man än nalkas Bibeln, så är Ordet i sig levande och kraftigt. När fariséerna skickade ut några tempelvakter för att gripa Jesus och få tyst på honom, så blev det i stället vakterna själva som blev gripna – av Jesu ord. De kom tillbaka med oförrättat ärende och bekände: *Aldrig har någon människa talat som den mannen talar* (Joh. 7:46). Jesu ord är ande och liv (Joh. 6:63). De kan föra också den litteräre läsaren in på en väg som han från början inte tänkt sig. Sådant har hänt många gånger.

S.B.

[Lutheranen 1/1996]

En förskräcklig villfarelse!

I ett kyrkblad (nr 1/96) för den Gode Herdens församling i Värnamo behandlas i en artikel vår lära om nattvarden och det överblivna. Vi har som bekant i Lutheranen (nr 3/95) hävdad, att allt som är konsekrerat också skall förtäras i mässan i enlighet med Kristi enkla och klara befallning. Han har instiftat sakramentet för att ätas och drickas till syndernas förlåtelse, och då skall vi självfallet göra det och inget annat.

Kyrkbladet finner dock vår lära på denna punkt vara alldeles förskräcklig. Artikeln, som är osignerad, varnar läsarna för en rad vådliga faror och galenskaper som vår lära kan leda till. Se hur det gick för Mose eller för Saul, när de inte gjorde precis så som Gud sagt, säger kyrkbladet menande. Vi liknas vidare vid de arma teologerna på 1200-talet som mot bakgrund av Petrus Lombardus sentenser diskuterade oväsentligheter som t.ex. vad en mus egentligen åt om den knaprade på en invigd oblat eller hur många änglar det kunde rymmas på ett knappnålshuvud. Kort sagt: kyrkbladet menar att vår lära leder till ett oändligt disputerande och grubblerier som hotar själva evangeliet.

Kyrkbladet riktigt ryser vid tanken på att det fullständiga

förtärandet av det invigda skulle vara Kristi vilja. När Luther säger till prästen Wolferinus att det överblivna skall förtäras, så var det ingen lärosak, bara en rekommendation, ett ”pastoralt råd”, enligt kyrkobladet. Bladet citerar Luther, när han varnar för sysslandet med onyttiga och onödiga frågor som djävulen använder för att kullkasta tron. Läsaren ges intrycket att Luther inkluderar frågan om det överblivnas förtärande i dessa onyttigheter.

Men var och en som närmare studerat Luthers nattvardslära vet att för honom var denna fråga inte ett sysslande med onyttigheter utanför lärans område. Han angrep mycket skarpt Wolferinus och anklagade honom för sakramentsförakt och zwingliansk galenskap just för den *lära* denne förfäktade, nämligen att det var onödigt att konsumera det som var kvar när alla tagit emot nattvarden i mässan, eftersom närvaron då hade upphört.

Luthers omvittrade noggrannhet med att förtära t.o.m. det som olyckligtvis råkade spillas på golvet under mässan hade sin grund i frågan om man skulle följa Kristi befallning eller inte. Han handlade utifrån en klar och bestämd läroövertygelse som bl.a. kommer till uttryck i följande ord av honom i våra bekännelseskrifter:

Här står nu Kristi ord: Tag och ät! Detta är min lekamen. Drick härav alla! Detta är det nya förbundet i mitt blod o.s.v. Därvid förblir vi, och vill se den, som skall kunna mästra Kristus och göra något annat, än han sagt. (SKB s. 613)

Kyrkobladet låter likt Wolferinus den siste kommunikanten under nattvardsgången bli den som upphäver Kristi kropps och blods närvaro i det kvarvarande brödet och vinet. Vi måste då fråga oss: Var står det att Herren har givit någon kommunikant rollen och kraften att avsakramentalisera de heliga och saliggörande elementen?

Något stöd ur Skriften för tanken att allt det invigda inte behöver förtäras och att det är en fri sak vad man gör med det i nattvarden överblivna presenteras inte i kyrkobladet. Inte ens en antydning till försök görs. På frågan om inte allt

det invigda ändå står under instiftelseordens befallning att förtäras svaras ett blankt nej: det är att göra en ”inläsning” i texten och göra slutsatser utifrån förnuftet.

Men Luther läste inte in några sådana slutsatser i texten. Han anklagade däremot Wolferinus för att lita på sitt ”hög förfufts”, när han inte såg till att allt brukades som ett sakrament under nattvardsgången. Luther själv vågade varken lägga till eller dra ifrån något från texten. Just därför lärde han att nattvarden var slut, när det som var konsekurerat hade förtärts. Varken han eller vi har lyckats med konststycket att utläsa något annat av Kristi ord ”Tag och ät” än att just att ta och äta.

Om man är filippist eller inte i nattvardsläran visar sig allra tydligast i hur man ser på och behandlar det som eventuellt blivit över sedan alla kommunicerat.

Den filippistiska surdeg, som under flera århundraden varit förhärskande och tämligen ostört fått underminera altarets sakrament, vill låta människans handlande skapa och sätta gränser för närvaron i stället för att låta Ordet göra det. Glädjande nog börjar i dag fler och fler att upptäcka att detta inte är den bibliska och ursprungligt lutherska nattvardsläran, utan att det går tillbaka på Filip Melanchtons avvikelser och rädsla för en alltför konkret syn på närvaron.

S.B.

[^]